

Ser poesia

Text > ASSUM GUARDIOLA

El que se'ns fa evident, després de llegir *Pensaments blaus*, és que si alguna cosa ens transmet la veu poètica és que viure és una celebració poètica. Els versos brollen com una deu d'aigua: en aquest recull hi ha moltíssims poemes i moltes varietats formals. És el tercer poemari de l'autora i és editat per Girasol Edicions, de Figueres. M'agradaria destacar —perquè també ens acompanya en la lectura— la cura en l'edició: el paper que allotja els poemes és setinat, el dibuix de Sònia Estévez de la portada il·lustra i sintetitza molt bé l'essència del poemari i el pròleg de Núria Esponellà ens obre a les possibilitats interpretatives de lectura.

Montserrat Cufí parteix de dos símbols clars que vehiculen tota l'amalgama formal i temàtica dels poemes aplegats: els pensaments, aquestes flors que comencen a florir a la tardor i perduren vives durant l'hivern, un esclat de vida enmig del decaïment de la natura, i el color blau, que ens remet al cel, al mar i a tot allò que la persona que llegeix hi pugui evocar des de la seva visió única. Llegir, al cap i a la fi, és un intercanvi entre dos mons que convergeixen: el de qui escriu i el de qui llegeix. D'aquesta manera es conformen les cinc parts i els eixos temàtics del poemari: la primera

part, la «Sèrie Alba», representa aquell moment primigeni on tot és possible; la segona part es divideix en dues: els «Pensaments blaus de la creació» i els «Pensaments blaus de la consciència»; la tercera part suposa el cos central del llibre, els «Pensaments blaus corpus»; la quarta part, els «Pensaments blaus de poesia visual d'exili» (aquí cada poema té la tipografia que s'adiu amb el moment històric que representa), i la cinquena part és dedicada als «Pensaments blaus de la mort». El poemari va d'exilis i va de dols, d'esperances i de renaximents, de la poesia que vibra en cadascuna de les nostres experiències.

Els títols dels poemes, sovint, ens donen la clau interpretativa del que l'autora hi recrea. Així, el primer poema del recull, aquest «Primer pensament»: «No et daré | pa amb mel, | no te'l daré | fins que mereixis | el meu amor, | el meu respecte. | Mentrestant viu | amb el que tens: | pobresa». O aquest poema bellíssim, de només una línia, titulat «Cúpula»: «Pa, vi i sucre. I una llesca d'aquest cel histriònic de l'Empordà; xuclamel». I aquest «Ciutat del cel»: «Que la vida et sigui plena | allà a on baixis del camí. | Que la llum el que ja era | capti la immensitat d'ahir. | Que el record dansi per la nostra carena deixondint | la tristesa

CUFÍ ADROHER, Montserrat.
Pensaments blaus. Figueres:
Girasol Edicions, 2020. 154 p.

afanyosa d'una | aurora que tot ho esbatana».

I és que la vida s'esbatana en aquest poemari. Escriure poesia o ser poesia, per com ens mirem la vida. Som vivències. Som terra. Som història.

Montoriol, com un huracà

Text > JOSEP PUJOL I COLL

La passada temporada 2019-2020, al Teatre Nacional de Catalunya havia començat l'Epicentre Pioneres, que pretenia recuperar l'obra dramàtica de moltes autores, infrarepresentades tant als escenaris com a les històries del teatre català d'abans de la Guerra Civil. Recuperada enguany la iniciativa, en paral·lel al seu retorn a l'escena s'ha editat l'obra teatral de dotze escriptores, entre les quals les gironines Víctor Català, Llucietà Canyà i Carme Montoriol. Se n'han editat quatre volums: *Pioneres modernes*, una antologia d'aquestes dotze dramaturgues, així com el teatre reunit

de Víctor Català, Rosa Maria Arquimbau i Carme Montoriol.

Tot i haver nascut i viscut a Barcelona, Carme Montoriol (1892-1966) sempre es va sentir empordanesa pels vincles figuerencs de la seva família. Poliglota, concertista de piano, deixeble de Pompeu Fabra, va estar a la primera línia de la intel·lectualitat catalana dels anys vint i trenta. Al fons personal, llegat a la biblioteca pública de Figueres, s'hi detecta una activitat incansable, traduint els sonets de Shakespeare, impartint conferències arreu, acompanyant al piano Aurora Bertrana, implicant-se en

l'activitat política republicana i feminista, i allhora articulant la seva pròpia obra literària, tant en poesia com en ficció. I en teatre.

El seu teatre complet engloba cinc obres, des de *L'abisme* (1930) fins a *Tempesta esvaïda* (1936), opereta amb música de Joaquim Serra, estrenada en plena Guerra Civil. En sis anys va fer-se tot un lloc en l'escena barcelonina, plantejant conflictes complexos centrats en el caràcter subversiu del desig femení, tal com afirma a l'interessant pròleg Marta Marín-Dòmine, i que lliga amb el coneixement i l'admiració que Montoriol